

перевезення перевищує 8 кг, перевозяться тільки в багажно-вантажних відсіках повітряного судна (крім собак-поводирів). У разі перевезення тварин пасажир відповідає за таку тварину, а також забезпечує надання необхідних документів, передбачених чинним законодавством. Перевізник не відповідає за травмування, втрату, затримку, захворювання або загибель таких тварин у разі відмови у ввезенні їх в країну призначення або транзиту, у разі якщо така шкода не була заподіяна внаслідок недбальства перевізника [1].

Отже, необхідність забезпечення безпеки пасажирів, екіпажу, а також самих тварин під час їх перевезення повітряним транспортом, потребує знання їх власниками вказаних вище правил. Належна підготовка документів, а також самої тварини до авіаперевезення гарантує як комфортне авіатранспортування, так і убезпечує від негативної юридичної відповідальності її власника.

Література

1. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу від 30 листопада 2012 р. № 735: наказ Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12/print1443100114311832>.

2. Нюанси авіаперевезення домашніх тварин необхідна документація і основні правила [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://heroes.kiev.ua/njuansi-aviaperevezennja-domashnih-tvarin/>.

3. Перевезення тварин різними видами транспорту // Всеукраїнське юридичне видання «Юридична газета». – № 41 (539) від 11.10.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artius.com.ua/uk/novini/statti/perevezennya-domashnih-tvarin/>.

4. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

УДК 340.114 (043.2)

Прокоф'єва М. Ю., Яківчук Ж. В., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМА ВИКОРИСТАННЯ ПРАВОВОГО ПРЕЦЕДЕНТУ НА ПРАКТИЦІ В УКРАЇНІ

Правовий прецедент як джерело права застосовувався на практиці в різноманітних державах світу протягом багатьох останніх століть. На сьогоднішній день прецедент є основою для вирішення спірних юридичних питань у Великій Британії, США, Австралії, Канаді тощо.

Проте таку побудову законодавства не взяла за приклад Україна на шляху до здійснення демократичних перетворень у системі судочинства та адміністративних органів держави.

На думку багатьох дослідників, ця проблема криється не в самому суспільстві та нездатності до створення власних прецедентів, а в тих, хто зацікавлений у відсутності чіткого регулятора суспільних відносин. Оскільки саме система прецедентного права робить прозорою і передбачуваною судову систему та діяльність правоохоронних органів. За таких умов при вирішенні аналогічної юридичної справи необхідно користуватися тими ж правилами, які вже є точно визначеними та закріпленими. Тому це унеможливорює право будь-якої посадової особи вплинути на хід рішення тієї чи іншої справи, в якій вона безпосередньо зацікавлена. У цьому випадку зникає сенс чинити тиск на органи правосуддя чи правоохоронні органи, оскільки від них тепер залежить лише детальне вивчення справи та всіх її складових. Також зменшується кількість скарг, а найголовніше знижується рівень корупції у вищих ешелонах влади.

Варто відзначити, що правовий прецедент - акт-документ, що містить нові норми права в результаті вирішення конкретної юридичної справи судовим або адміністративним органом, якій надається загальнообов'язкове значення при вирішенні подібних справ у майбутньому [1, с. 309].

Виходячи з вище наведеного положення, можна сказати, що правовий прецедент – якісний вид джерела права, що надає можливість вдосконалити як систему судоустрою, так і діяльність адміністративних органів.

Було б неправильно стверджувати, що юридичний прецедент зовсім не використовується на практиці в Україні. Де-факто, багато суддів при винесенні рішення з того чи іншого питання звертаються до вже раніше прийнятих рішень чи до висновків судів вищої інстанції. Проте де-юре, це ніде не закріплено на законодавчому рівні. Можна також сказати, що практика по використанню юридичного прецеденту буде доцільною лише тоді, коли рішення будуть прийматися відповідно до Конституції та законів України, а не за власними переконаннями суддів чи посадових осіб.

В Україні функцію «квазісудових прецедентів» виконують рішення КСУ щодо тлумачення законів та Конституції. Враховуючи, що КСУ не виправдав покладені на нього надії, адже є органом заполітизованим, відірваним від життя та судової практики, існує концепція реформування конституційної юстиції та передачі його функцій ВСУ. В такому випадку узагальнення судової практики, що здійснює ВСУ, могли б бути легітимізовані шляхом прийняття їх у формі тлумачення законодавства, що є загальнообов'язковим нарівні з законами. Такий механізм швидкого

«вирішення» законодавчих проблем ВСУ без зазіхання на повноваження ВРУ як єдиного органу законодавчої влади міг стати доречним як з огляду на незавершеність правової реформи, так і відсутність єдності судової практики. А говорити всерйоз про запровадження в країні континентального права судового прецеденту «в чистому вигляді» можуть хіба що політики, адже за існуючого безладу в судах ми отримуємо безліч прецедентів, що суперечитимуть один одному та здоровому глузду. Тоді суд під час винесення неправосудного рішення керуватиметься не тільки «внутрішнім переконанням», а й «безпрецедентними» прецедентами [2].

На основі вище наведених фактів можна сказати, що було б доцільно ввести правовий прецедент в Україні, оскільки відповідно до ст. 8 Конституції України на території держави діє принцип верховенства права. А це у свою чергу означає, що право не обмежується лише законодавством, а містить норми моралі, певні традиції та звичаї, які набули у суспільстві загальнообов'язкового характеру.

За таких обставин безперечним є те, що правові прецеденти мають стати одним із джерел права, позаяк фактично належать до соціальних регуляторів або елементів права. Є багато чинників загального характеру, що стримують розвиток судового прецеденту в праві України. До них належать корумпованість суддів (яка заважає становленню усталеної судової практики через розмивання її свідомо неправовими рішеннями), недостатній рівень кваліфікації суддів, вади системи підбору суддів, недотримання принципу незалежності суддів тощо [3].

Отже, можна зробити висновок, що застосування правового прецеденту в Україні могло б покращити діяльність судових та адміністративних органів, змінити підходи до вирішення справ у позитивному напрямку та сприяти якісному і швидкому реагуванню державних установ на проблеми у суспільстві.

Література

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник / О. Ф. Скакун. – Х.: Консум, 2001. – 656 с.
2. Перспектива введення в Україні судового прецеденту як джерела права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legalweekly.com.ua/index.php?id=16061HYPERLINK>.
3. Шафарчук В. Судовий прецедент в Україні / В. Шафарчук // Юридична газета. – 2013. – № 35-36. – С. 43.